

[Lynnerup Nielsen.]

som forårsagede de store sandflugter. Nu har de mange rekreative områder, som findes langs kysterne i dag, vel nok på sine steder været medvirkende til, at sandflugt kan finde sted. Det fredede bælte på 100 m, som skal være minimum, og de 500 m, som skal være maksimumsafstand fra strandbredden ind i klitrækken, gør sikkert sit til at værne det yderste klitareal, som er det letteste bytte for sandflugten.

Jeg har bemærket i betænkningen, at man på visse strækninger langs vestkysten har været opmærksom på problemet med hensyn til færdslen på arealer, der er særlig udsat for sandflugt. Jeg går imidlertid ud fra, at der fremtidig sikres sådanne færdselsmuligheder, at befolkningen ikke på nogen måde bliver hindret i at kunne nyde stranden og havet i fritid og ferie. Det er jo sådan, at der mange steder langs Jyllands vestkyst er opslået skilte med „Privat“, således at befolkningen afskæres fra at kunne nyde en weekend eller ferietid ved havet. Efterhånden som ferie bliver en meneskeret i vort land, må der også skabes en sådan adgang til vore kyster, at det bliver muligt for folk at få en ferie og hviletid dér.

Jeg hørte meget andægtigt efter de ord, der faldt fra det ærede medlem hr. Sønderup. Det ærede medlem udtrykte sine bange anelser for de lodsejere, som havde strækninger langs kysten; det ærede medlem havde faktisk betænkeligheder med hensyn til lovforslagets indgreb på de private ejendomsrettigheder. Det må vel være sådan, at der på nogle områder kan gribes ind for almenvellets skyld. Men ligesom lovforslaget griber ind her, må det vel også siges, at det tager visse byrder fra de private ejere. Jeg kan således nævne, at udgiften til sandflugtens dæmpning nu bliver pålagt det offentlige og ikke de enkelte lodsejere. Udgifterne deles mellem staten, kommunerne og amtsfonden, således at denne udgift ikke mere kommer til at hvile på dem, der ejer kyststrækninger.

Jeg har hørt flere tidligere ordførere udtale ønsket om at få lovforslaget henvist til et udvalg, og der har været yttret ønske om et grundigt udvalgsarbejde til gennemgang af lovforslagets enkelte bestemmelser. Da jeg erfarer, at lovforslaget under et sådant udvalgsarbejde muligvis vil kunne

undergå ret vidtgående ændringer, vil jeg — skønt jeg på mit partis vegne kan tilsige støtte til gennemførelse af en ny klitlov — vente med at tage stilling, til jeg ser, hvorledes lovforslaget kommer til at tage sig ud, når det engang kommer til anden behandling.

Heilesen: Det af den højtærede landbrugsminister fremsatte forslag til klitlov indeholder forbedringer af de eksisterende lovbestemmelser, der findes spredt i flere love, lovene af 1867 og af 1935 med tillægslove, altså dels fra en meget fjern fortid og dels fra en ikke så fjern tid, som dog ikke rummer vor tids problemer.

Det har ikke været helt let at finde sig til rette med disse love — det synes heller ikke at være lykkedes for udvalget — og derfor må en ajourføring hilses med tilfredshed.

§ 3, stk. 2, om, at fredning skal noteres i tingbøgerne, afhjælper også et savn, bl. a. fordi mere samvittighedsløse sælgere har kunnet skjule det virkelige forhold for ukyndige købere, så disse kunne komme galt af sted med påfølgende vanskeligheder.

§ 6, stk. 2, åbner de fredede klitter for færdsel til fods og for ophold. Det har hidtil været et vanskeligt problem, over for hvilket klitmyndighederne ikke har haft fast grund under fødderne. Nu lovfæstes en lidt tvivlsom praksis. Måske kunne man ønske, at loven bliver lettere at læse og forstå, men den vanskelighed vil den til loven knyttede bekendtgørelse nok kunne løse.

Imidlertid må jeg som sandflugtskommissionsmedlem fremdrage nogle forhold, som jeg finder i høj grad angribelige.

For det første anses det i almindelighed for stridende mod vor retsbestidthed, at man i en lovgivning på bestemte områder blander andre hensyn ind. Således skete det ved sandflugtsloven af 11. maj 1935. Rigsdagen indførte naturfredningsbestemmelser i denne lov af sandflugtsmæssige hensyn, uden at omtale dette i loven. Man mente derfor at kunne undlade at indføre bestemmelser om erstatning for indgreb i ejendomsretten, og dette resulterede for Hjørring amts vedkommende, skønt loven dér blev administreret med størst mulig hensyntagen til lodsejernes interesse, i store vanskeligheder, så der måtte en kostbar